

No: 475 – Menş e Adı

KAVACIK ÜZÜMÜ

Tescil Ettiren
KARABAĞLAR BELEDİYESİ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 06.04.2018 tarihinden itibaren korunmak üzere 20.12.2019 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 475
Tescil Tarihi	: 20.12.2019
Başvuru No	: C2018/096
Başvuru Tarihi	: 06.04.2018
Coğrafi İşaretin Adı	: Kavacık Üzüümü
Ürün / Ürün Grubu	: Sofralık üzüm / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Karabağlar Belediyesi
Tescil Ettirenin Adresi	: Yeşillik Cad. No:232 Karabağlar İZMİR
Coğrafi Sınırı	: İzmir ili Karabağlar ilçesi Kavacık Köyü
Kullanım Biçimi	: Kavacık Üzüümü ibaresi ve menşe adı amblemi ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Kavacık Üzüümü ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Kızıldağlar üzerinde ve denizden yaklaşık 30 km uzaklıkta bulunan Kavacık Köyünde yetişen Kavacık Üzüümünün kendine has lezzeti, burukluk oluşturmeyen ve sevilerek tüketilen tadı; Akdeniz ikliminin yanında bu bölgenin sahip olduğu yükselti ve denize yakınlığından kaynaklanır.

Kavacık Üzüümü, tane ağırlığı 4,85-6,14 g, salkım ağırlığı 800-1000 g, mor-siyah renkte, parlak görünümlü, iri taneli, kalın kabuklu, uygun muhafaza koşullarında dayanıklılığı yüksek olan sofralık bir üzümdür. Kavacık Üzüümü *Vitis vinifera* L. "Alphonse Lavallée" kültivarının yetiştirilmesi ile üretilir. Kavacık Üzüümünün elde edildiği asma bitkisi erkencidir ve erken olgunlaşmasına karşın uzun süre bozulmadan kalabilir. Kavacık Üzüümünün şekli basık yuvarlaktır ve 2-3 adet arasında çekirdeğe sahip taneleri vardır. Kanatlı konik yapıda iri salkımları (800-1000 g) olan Kavacık Üzüümünün budaması kısa (2-3 gözden) yapılıdır. Kavacık Köyünde üzümlerin klasik sistemde (goble sistemi) yer bağları şeklinde geleneksel olarak yetiştirilmesi bu çeşide renk, kalite ve aroma özelliklerini kazandırır. Kavacık Üzüümünün ayırt edici özelliklerinden biri de fenolik madde miktarıdır. Kavacık Üzüümünde toplam fenolik madde 547-786 ppm arasında değişir.

Kavacık Üzüümünün Bazı Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri

Özellik	Değerler
Salkım ağırlığı (g)	800-1000
Tane ağırlığı (g)	4,85-6,14
Tanedeki çekirdek sayısı (adet)	2-3
pH (Üzüm suyunda)	3,4-3,8
Asitlik (%) (Tartarik asit cinsinden) (Üzüm suyunda)	0,42-0,58
Suda çözünebilir kuru madde (Briks değeri) (%) (Üzüm suyunda)	18-24
Tane rengi (CIRG - kırmızı üzüm renk indeksi)	5,48-5,98
Toplam fenolik madde miktarı (ppm)	547-786

Üretim Metodu:

Kavacık Köyünün iklim özelliklerine göre belirlenen üzüm yetiştiriciliği; ürünün ayırt edici özelliklerini ortaya çıkarır. Köyün bağcılığa uygun rakımı ve aynı zamanda denize 30 km yakınlığı, bağcılık açısından avantaj oluşturur. Kavacık Üzüümü klasik sistemde (goble sistemi) yer bağları şeklinde geleneksel olarak yetiştirilir. Coğrafi sınırdaki bağcılık takvimi aşağıda belirtildiği gibidir.

- Ocak, şubat ve mart aylarında bağ dikme.
- Ara dönemde dinlenme, bakım, ırgat kısıltma.
- Ağustos ayında olgunlaşma.
- Eylül ve ekim aylarında tam randımına ulaşma.

Yetiştirme Şekli: Deli anacı yönteminde, şubat ve mart aylarında, saçaklandırmadan dikim yapılır. Yılda en az 2 defa toprak işleme yapılarak toprak havalandırılır. Kök gelişmesini tamamlaması için, anaç 3,5-4 cm çapına gelinceye kadar aşı yapılmaz. Aşı süresi boyunca (3 veya 4 yıl) deli anaca bakım yapılır, kafası kabaklanır (kesme - budama işlemi) ve Alphonse Lavallée kalem aşısı yapılır. Filizlerin sıcaktan yanmasını engellemek için, 1,70 x 1,70

m aralıklar ile fidanlar dikilir. Aşılama yapıldıktan sonra, 1-2 yıl içerisinde ürün beklenmez ve sonraki dönemde de anaç kökünün gelişmesi için, anaç 10 yılını dolduruncaya kadar 1-2 kg üzüm toplanmaz ve bitki üzerinde bırakılır. Kırmızı çubuk (Amerikan çubuk) en verimli ve randımanlı anaç olduğu için tercih edilir. 10 yıldan sonra kök başına ortalama 3-4 kg üzüm alınır. Hiç sulama yapılmaması sonucu, üründeki şeker değeri yükselir ve daha güzel ürün ve tat elde edilir. Anaç üzerinde bir veya iki göz kesim yapılır, bağ anaç üzerinde 5-6 tane ırgat (kol) bırakılır. Kıraç arazide sulama yapılmadığından dolayı kaliteli ürün alabilmek adına, “kısa budama” denilen, kol üzerinden 1 veya 2 göz kesim işlemi yapılır. İlerleyen süreçlerde, anaç üzerinde verimi düşmüş ya da yaşlı kolların testere yordamıyla kesilip budanması yapılır. “Aralama” denilen bu işlem, aralık - ocak aylarında gerçekleştirilir.

Hastalık ve Zararlılarla Mücadele: Bir çeşit mantar hastalığı olan “mildiyö”, yeşil yapraklarda sarı damarlar oluşturur ve fidanın gelişme çağını kısıtlayarak ürün çıkmasını engeller. Mantar ve bakteriyle mücadelede, bordo bulamacı adı verilen ilaçlama yöntemi kullanılır. 500 kök bağ için, 100 litre suya 4 kg bordo bulamacı ve 8 kg kireç karıştırılarak hazır hale getirilen ilaç, sırt tulumlarına konular ve mart ayında bağ budaması bittikten sonra, anaçların kesim yerlerinin (çubuk kesilen yerleri) kök kısmında oluşan mantar hastalıklarına karşı ilaçlama yapılır.

İlaçlama: 1. ilaçlamada, 8-12 cm filiz aşamasında iken, nisan ayında bir defa bakır sülfat ağırlıklı olarak kuru kükürtleme işlemi yapılır. 4500 bağ salkımı için 400-450 kg kuru kükürtleme uygulanır. 2. ilaçlamada, fidan 50-60 cm boylarında iken, haziran ayında bir defaya mahsus bakır ilaçlama yapılır. 3. ilaçlamada ise, salkım çiçek açmadan 1 hafta önce, hazır bordo bulamacı uygulanır ve bunun arkasından kuru kükürtle ilaçlama yapılır. Bununla birlikte, 500-1000 m rakım aralığında bulunan bağlar için 01-30 temmuz arası “ben düşme (kararma)” dönemi başlar. Bu süreçte, külleme hastalığı, kurt hastalığı ve salkım güvesi hastalıklarına karşı önlem olarak bir defa ilaçlama yapılır. Mantar ve bakteriyel hastalıklar için kükürt uygulanmalıdır ve bu uygulama ayrıca ürünün dayanıklılığını artırır.

Hasat: Rakımı 500 m civarında bulunan bağlarda 10-12 ağustosta hasat başlar ve ekim ayı ortasında biter. 500 m civarındaki hava daha sıcak olduğu için üzüm hasadı ilk sıcak noktadaki alanlardan başlar. Rakımı 1000 m civarında olan bağlarda ise 10-12 eylülde hasat başlar ve kasım ayının ilk haftası biter. Ürün hasadı yapılırken, salkım içerisindeki üzümün kalitesini bozacak küçük ve kuru taneli olanlar makas ile ayıklanır, plastik kasalara istif yapılarak dizilir.

Paketleme ve Satış: Ürünün toplanmasının ardından, plastik kasaların içerisine kâğıt yüzey taban oluşturup, üzümün altı ve üstü örtülecek şekilde sarılarak paketleme yapılır. Herhangi bir depolama faaliyeti yapılmadan, doğrudan satış yapılacak yere gönderilir.

Denetleme:

Kavacık Üzümünün coğrafi işaret tescil belgesinde belirtilen özelliklere uygunluğunun denetimi; Karabağlar Belediyesinin koordinasyonunda, Karabağlar Belediyesi, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odasından, Manisa Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden, Karabağlar İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden birer uzmanın katılacağı 4 kişilik bir denetim mercii tarafından, yılda bir defa ekim - kasım aylarında, şikâyet halinde ise her zaman gerçekleştirilecektir.

Denetim esnasında kontrolü yapılacak olan kriterler şunlardır:

- Tane ağırlığı,
- Salkım ağırlığı,
- pH
- Asitlik,
- Suda çözünebilir kuru madde.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.